

(:)2^r

ILLVSTRIBVS GE
NEROSISS. D. D. D.
PRZECHIO, BOHVSLAO,
ADAMO, GERMANIS FRATRI-
bus, Liberisq; Baronibus ab Hod-
diegowa &c.
S.P.
PRODIT ecce, Gene-
rofissimi Addescen-
tum, fub amabilissi-
mo nominis vestri tu-
telâ Cornelius Tac-
tus lingua Germani-
ca: non quod ipfi abhorreatis à ge-
nuina; fed quei tantò iucundius ab e-
iuſdem ore pendeatis, instructi hoc
filo quafì Ariadnæo; contra obſcu-
riorum locorum labyrinthum. Quid
(:) 2 quod

(:)2^v

DEDICATIO.

quod & eadem operâ testari libuit
obferuantiam affectionemque erga
vos, imo & letitiam atque exultatio-
nem, natas mihi ex hac vestrâ vere
sublimi indole. Vix constituti estis in
limite iuuentutis, & eo iam tamen
adscendistis, vt excelsam dignitatem
cenfendam potissimum arbitremi-
ni, non aduentitia fortunæ pompa,
sed animorum dote interna. ideoque
noctes diesq; verfamini in literis, ver-
famini cum literatis; nec quidquam
ducitis, antiquius quām ex peregrina-
tione ista longinquo reportare
domum, non honores, non opes,
non alia, sed nomen Docti, nomen
Boni. Multum profecto debetis na-
taræ vestræ bonitati, plus adhuc pa-
rentum educationi, ob rectam hanc
erectamque mentem, paucis admo-
dum datam, negatam verò infinitis:
Quotus enim quīque est ordinis ve-
stri,

(:)3^r

DEDICATIO.

ftri, qui eruditionem omnem æfti-
met colatque, tanquam diuinorum
hum anarumq; rerum, si non paren-
tem, at magistrum, at moderatricem:
sine qua scilicet ipsamet Virtus, aut o-
mnino mutila, aut parum ornata in-
structaq; ad vsum suum, ad vsum a-
lienum? Evidem à multis annis nul-
los vidi vobis hac iudicii rectitudine
comparandos. Quare insitite, eia,
Illustres Domini huic, viæ, huic cur-
fui. reperietisque re ipsa nihil æque
clarare antiquissimi generis præroga-
tiuam, nihil æque extollere heroicarum
actionum gloriofum apicem,
quam multiplices in omni discipli-
narum genere progressus. Omnem
quidem Ordinem honorat honestat-
que liberalium artium cognition; sed
nullum tamen magis eo, cuius fidei
ac prudentiæ salus ac felicitas publica
inniti debet. Plane, si celsæ potesta-

(:) 3 tes

(:)3^v

DEDICATIO.

tes exactissime officii sui munia omnibus numeris implere cupiant, à quibus ea, obsecro, hauriant aut plenius, aut fidelius, quàm à mutis illis magistris, quàm à consiliarus illis dum defunctis? Recordamini modò memoriam Historie veteris, Historie recentis; inuenietis & eminētissimos quoque veldoctissimos, vel doctissimos familiariter amicos: quorum exempla cùm quotidie vobis feliciter ob oculos ponat Ephorus veſter D. Ioannes Filiczkius, vir ac poeta ex-amissim optimus, nihil reſtat, quàm vt & ipſorum gnauiter iſſitatis veſtigiis; non minore Patriæ veſtræ emolumento, quàm familiæ ſplendore: è qua cùm iſto ac ſuperiore ſæculo, vberrimus exſtiterit prouentus, viorum ſagi togæque artibus tota Boemia vere primariorum; vt turpiſſime ab iſdem degeneraueritis, ſic nō niſi glo-

(:)4^r

DEDICATIO.

gloriosissime eosdem præterueritis.
Quo ipso tamen grauissima vobis
constituta aduersaria, ob tot Sobies-
laos, Bernardos, Bohuslaos vestros;
non modò per patriam terram, ve-
rùm & Italiam, Galliam, Hungariam
decantatissimos: vt omittam Vdalri-
cos, Ianos, Wilhelmos, pacis tempo-
re ciuibus suis minimis iuxta maxi-
misque viua, generosi omnis hon-
ftique exemplaria. Nam quid memo-
rem auum vestrum Dn. Bernardum,
trium ordine Imperatorum Regum-
que Hungariæ ac Bohemiæ à consi-
liis sanctoribus? quid patrem, Dn.
Przechium, Sacræ item Cesareæ Ma-
iestati à consiliis intimis, nec nō præ-
fectum, dum vita Deusque finebant,
prouinciæ Gurimensis, ordinisq; sui,
vt nemini secundum, sic fine contro-
uerfiâ inter prima lumina Germanie?
Hi omnes ac singuli eos vobis admo-

(:) 4 uent

(:)4^v

DEDICATIO.

uent stimulos, imo faces, vt in isto sacro Virtutis ac Doctrinæ cliuo subflitare neutquam possitis, sed necesse habeatis indefesso graffari cursu ad perenniclarum illud Capitoliū Honoris atq; Immortalitatis. quo certe paullo post statuemini, non sine Orbis totius plausu ac dignatione, si Deus optimus maximus, & mentem vobis, vestram reliquerit, & ætatulæ huic succrescenti robustiores adiecerit annos. quod ipsum animitus opto voueoque, vt par est fieri ab homine honori gloriaeq; Hoddiegovvarum fauentissimo.

A. G. L.

C. COR-

(:)5^r

C. CORNELII TA-
CITI VITA, HONO-
RES ET SCRIPTA.
CAIVS CORNELIVS TACITVS, cui
vulgo P. prænomen faciunt, non illa Patri-
cia Cornelia gente, sed alia minus illustri
natus est, extremis, vt opinio mea fert, Tit.
Claudii Imp. temporibus: Pater auuique
honores gefferint, & ad Remp. accefferint, necne, vt re
vetuuta & incerta nihil adfirmem: propius à vero abeft,
ipsum primum ius imaginis & honores in familiam non
nimis illustrē intulisse. initium dignitatis illi sub Vespasianō
fuit, à quo, Plinio auctore, procurator datus Galliæ
Belgicæ, rationes Principis administrauit, quæ dignitas
equestris ordini diu peculiaris fuit. Reuerfus, à Tito, vt o-
pinor, Quæſturam accepit: certe dignitatem suam quam
Vespasianus inchoauerat, auctam & adiutam esse à Tito,
ipſe in His toriis profitetur: nec aliud ſuſpicari eft quam
Quæſturam aut ſi forte Ædilitatem, quia Prætura XIV.
demum consulatu Domitianī auctus eft. In quo erroris
manifestus eft eruditus vir, qui Domitiano IX. & Vergi-
nio Rufo II. Coss. Prætorem Tacitum conſtituit. Nam
Tacitus quidem ipſe in annali XI. diſerte ait le XV. vitū
S. F. ac tum prætorem ludis fæcularibus Domitianī cum
cura adfuiffe. Atqui ludos fæculares à Domitiano editos
A. V. C. DCCCLXI. id eft, quinquennio ipſo posterius
quam Vertranio placuit, ex monumentis antiquis liqui-
dæ veritatis eft Exſtant nummi non pauci cum his notis,
IMPER. CÆS. FLAV. DOMITIANVS AVG. GERM. PONT.
MAXIM. TR. POTEST. VIII. Cos. XIV. LVD. SÆC. FEC.
Ad consulatum deinde fatis longe interuallo imperante
(:) 5 Nerua

(:)5^v

Nerua peruenit A. V. C. DCCCL. suffectus in locum
demortui T. Verginii Ruffi, illius qui delatum à Germa-
nicis legionibus Imperium conftanter spreuerat, quem
& defunctum pro rostris Tacitus laudauit. Exfulaffe eum
sub Domitiano quidam tradiderunt, magis tamen, vt o-
pinor, pro more vulgi, qui magnis viris insignes casus ad-
fingere amat, quam quod eius rei certus auctor sit. Ego
legendo non aliud comperio, quam affuisse eum aliquor
annis vrbe, idque eo ipso tempore quo Iulius Agricula
focer eius mortem obierit; Coss. Pompeio Conlega &
Cor. Prisco. non tam exfilii necessitate, vt arbitror, quam
taedio temporum & cupidine otii. Nam quod iidem, vt
omni ex parte tam anxia diligentia confitet, decennium
in exilio egisse scribunt, ac demum exorato Domitiano
restitutum; Latine vt loquar, inanis fabula est, ac credo
eos homines cum hoc scriberent, indormisse bello Tro-
iano, & illinc decennia sua sumisse. Constat enim apud
vigilantes & fabrios, Domitianum à ludis suis fæcula-
bus, quibus certe Tacitus Pretor Rome adfuit VII. dum
taxat annos vixisse, octauo conſpiratione fuorum occi-
ſum. Hæc fere in Repub. In priuata vita ita fuit: vxorem
duxit A. V. C. DCCCXXX. Vespasiano IIX. & C. Iu-
lio Agricola Coss. Agricolæ filiam idq; illi ad extremam
ætatem concors & tranquillum matrimonium fuit. Li-
beros haud dubie reliquit, & ex iis nisi conjectura fallor
longo interuallo nepotem M. Claudium Tacitum, qui
pottea Imp. appellatus est, (sic enim eum Imperatorem
nummi appellant, non vt vulgus P. Annium Tacitū) qui,
vt Fl. Vopiscus refert parentem suum appellare hunc Ta-
citum solet. Historiæ scribendæ fenex demum vacauit,
cum reliquum ætatis in foro & cauſis orandis egisset. Ex
Plinii Epistolis & Tacitū in principibus oratoribus fuiſ-
ſe. & orationes aliquot edidisse, intelligimus. Æquales
habuit, Fabium Quintilianum, vtrumq; Plinium, Iulium
Florum, Secundum, Maternū, M. Aprum, Eprium Mar-
cellum, Vipſanium, Mefallam. Scripsit primū omnium,
vt

(:)6^r

vt pōst docebo, Histioriarum libros ab exceſſu Neroñis
ad Imperium Neruæ, Deinde Annales ab Augufti exceſſu
ad fidem Neronis. Nominantur & eius Facetiarum li-
bri à Fulgentio, cum hoc fragmento, Cæſi itaqū morum eclo-
gio in filiis relicto. Mortis eius tempus nō exprimo: natalem
tamen annum propemodum inueni. Odoratus sum ex
Plinii Nepotis epiftola, quæ libro VII. Nam ait diferte
propemodum ætate æqualem ſe Tacito. at Plinius incē-
dio Vefuuini montis, quo auunculus periit, agebat, vt i-
pfe ait, duodeuiceſimū annum. Natus ergo Plinius (nam
incendium illud fecūdo anno Titi) non dubie anno vr-
bis conditæ, DCCCXVI. Memmio Regulo & Vergi-
nio Rufo Coff. At Tacitus paulo maior natu, quod ea-
dem illa Epiftola teftatum reliquit Plinius. Ergo natus
extremo Imperio Claudi, vel potius, initio Neronis: vi-
xeritque, opinor, vel ad Imperium Hadriani. Histioriam
quidam exorsus eft ſcribere poſt mortē Neruæ, clarum,
quoniam Principio I. Histior. vocat Diuum Ner-
uam, qui honos non habetur niſi
Principi mortuo.

VETE-